

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat
IV./9.sz. Munkásotthon Bölcsőde

SZAKMAI PROGRAM

2019

Az intézmény neve: Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye
IV/9 Munkásotthon Bölcsőde

Telephely: 1043. Budapest, Munkásotthon u. 47.

Elérhetőségek:

Telefon: +361 369-57-63

e-mail: munkasotthonbolcsode@ujpestibolcsik.hu

honlap: www.ujpestibolcsik.hu

Fenntartó neve: Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata

A működtető intézmény neve, címe: Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye
1041 Budapest, Lőrinc u. 35-37.

A működtető intézmény vezetője: Kocsis Ildikó Edit

Működési engedély (Tanúsítvány) ügyiratszám: BPC/020/2138/11/2014

Telephely ágazati azonosítója: S0044900S0072237

A Szakmai Program érvényessége: 2019.-tól

Készítette: Janiné Fischel Tímea, bölcsődevezető

Programfelelős: Janiné Fischel Tímea, bölcsődevezető

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testülete

.....határozatával jóváhagyta.

Déri Tibor

Újpest Polgármestere

Tartalom

1. BÖLCSŐDÉNK TEVÉKENYSÉGE, FELADATA

1.1 Bölcsődéink alapfeladatai

1.2 Az ellátandó célcsoport és a terület jellemzői

2.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJÁ

3.TÁJÉKOZTATÁS A BÖLCSŐDE SZOLGÁLTATÁSÁIRÓL ÉS MÓDJÁRÓL

4. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

4.1.Pedagógiai hitvallásunk

4.2.Kisgyermeknevelő képünk

4.3. Gyermekképünk

4.4. Bölcsődeképünk

5. BÖLCSŐDÉNK MINŐSÉGPOLITIKÁJA

5.1. Képzések

5.2. Bölcsődéink hagyományai

5.3. Programjaink

5.4. Csapatépítés

5.5. Bölcsődéink mint képzési terület, terephely

6. IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK

JOGAINAK VÉDELME

7. HUMÁNERŐFORRÁS

8. TÁRGYI FELTÉTELEK

9. GYERMEKÉLELMÉZÉS

10. NEVELÉS- GONDOZÁS A BÖLCSŐDÉBEN

10.1. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

10.2. A Bölcsőde nevelési-gondozási alapelvei

10.3. A bölcsődei nevelés fő feladatai

10.4. Bölcsődei ellátás sajátos feltételei

11.BÖLCSŐDÉNK MŰKÖDÉSI RENDJE

11.1.Gyermekcsoportok szervezése

11.2.Napirend

11.3. A dolgozók munkarendje

12. BÖLCSŐDE NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

12.1.Gondozás

12.2. Játéktevékenység

12.3. Tanulás

13. KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL

14. GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK

15. KAPCSOLATAINK

15.1.Jelzőrendszerrel való együttműködés

16. SZAKMAI CÉLKITŰZÉSEK, KIEMELT FELADATOK

17. SZAKMAI PROGRAMUNK ALAPDOKUMENTUMAI

17.1Jogszabályi háttér

17.2 Szakmai irányelvek, módszertani levelek

17.3 Intézményi szabályzatok

18.MELLÉKLET

19. ZÁRSZÓ

Mottó: „*A gyermek a legtökéletesebb teremtmény, mert egyedül ő tudja megalkotni saját egyéniségét*”

/Mária Montessori/

Bevezető

A nők munkavállalásával hozható szoros összefüggésbe a bölcsőde létrejötte. Elsőként 1844-ben Párizsban nyitotta meg kapuit a múlt század közepén. Majd 1851-ben megalakult a Pesti Bölcsőde Egylet, melynek fővédnöke Hildegarde főhercegnő volt. Az első magyar bölcsőde 1852. április 21.-én nyitotta meg kapuit a Kalap utcában. Az intézményhálózat kiépülése hosszú folyamatot vett igénybe, társadalmi, politikai és gazdasági hatásokra változott, fejlődött. 2002-ben volt az első hazai bölcsőde megalapításának a 150. évfordulója és ekkor nyílt meg a bölcsőde múzeum is. Jelenleg a 160. éven túl az alapellátás mellett különböző szolgáltatásokra is képes, igazodva a szülők igényeihez, elvárásaihoz. Szakmai programunk egy iránymutatás, hogy az elhivatottság mellett, kiegyensúlyozott, jó hangulatú légkörben neveljük-gondozzuk bölcsődés gyermekeinket úgy, hogy a szakmai értékeinket szem előtt tartjuk.

1. Bölcsődénk tevékenysége, feladata

1.1 Bölcsődénk alapfeladatai

A Bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20hetes-től-3éveskorú gyermekek napközbeni ellátását, nevelését, gondozását végzi, a családokat segíti, melyet az 1997/XXXI- es gyermekek védelméről szóló törvény határoz meg. Bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek akinek a napközbeni ellátása, gondozása nem biztosított, illetve aki szociális vagy egyéb ok miatt szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés. Az alapellátáson túl szolgáltatásként végezhet időszakos gyermekfelügyelettel, játszócsoporttal, gyermekhotellel, illetve fogyatékos gyermekek rehabilitációs és rehabilitációs ellátását. A bölcsőde együttműködik különböző intézményekkel, szakemberekkel melyek lehetnek pl.: a gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, óvoda, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat és a korai fejlesztés szakemberei.

1.2 Az ellátandó célcsoport és a terület jellemzői

Újpesti lakosokat, Újpesti családok gyermekeit látjuk el. Bölcsődénk 1980.-ban épült, lakótelepi környezetben helyezkedik el és bölcsődés gyermekeink jellemzően erről a területről érkeznek ez kb. 2/3.-os arány. A fennmaradó 1/3.-a a kertváros részéről. Jellemzően az 1 vagy 2 gyermekes családok veszik igénybe az ellátást, a nagycsaládosok 5-10%-ot haladja meg az ellátottaknak.

2. Az ellátás igénybevételének módja

A 15/1998 évi NM rendelet értelmében bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31, napjáig vehető fel, amelyben a gyermek a 3. életévét betölti. Fogyatékkal élő gyermek az 5. életév betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek az 5. életévét betölti. Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye bölcsődei részlegeibe azok a gyermekek vehetők fel, akik újpesti lakcímmel rendelkeznek Újpesti közigazgatási területre, és életvitelszerűen Újpesten tartózkodnak. A felvétel a szülő írásbeli kérelme alapján történik és abba a bölcsődébe amit a legszimpatikusabbnak tart. A kérelmek benyújtása a Bölcsődék központjában történik, mely minden év szeptemberétől a következő év május 31-ig lehetséges. A felvételek további részéről a felvételi szabályzatban foglaltak a mérvadók. Minden felvételt nyert és a beszoktatást megkezdett gyermeknél a szülővel megállapodást köt a Bölcsőde az ellátás feltételeiről.

3. Tájékoztatás a Bölcsőde szolgáltatásairól és módjáról

Intézményünk nyitott a szülők számára, bármikor betekinhetnek a bölcsőde életébe, készségesen állunk minden részletre kiterjedő kérdéshez. Megtekinthetik az Újpesti bölcsődék honlapját, mely a személyes találkozás előtt részletes információval látja el az érdeklődőket. A már hozzánk járó gyermekek szüleivel, törvényes képviselőjével is a nevelési év folyamán a folyamatos tájékoztatásra törekszünk, melyek a következők: Szülői értekezlet, nyílt nap, családlátogatás, fokozatos beszoktatás, szülőcsoportos beszélgetések, napi beszélgetések, egyéni beszélgetések, üzenő füzet, hirdetőtábla.

Alapellátáson kívül a családi nevelést támogató szolgáltatások bővültek. Időszakos gyermekfelügyelettel elsősorban a szabad férőhelyeken valamint Csecsemő – szülő konzulens a szülők számára nevelési és regulációs zavarok megoldására.

4. Küldetésnyilatkozat

4.1. Pedagógiai hitvallásunk

Ebben a szenzitív életszakaszban a családi minta meghatározó. A bölcsődei nevelés a családokkal együttműködve segítő, támogató szerepet vállal. A gondozó- nevelő munkánk a felnőtthöz fűződő bensőséges kapcsolatra épül illetve arra, hogy bízzunk a gyermekben, hagyjunk neki elég teret, időt hogy a saját ritmusában fejlődhessen és a gondoskodó nevelés által szocializálódjon, értelmileg és érzelmileg is kibontakozhasson. Fontosnak

tartjuk a másság elfogadását és elfogadtatását nemzeti, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartását. Törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekek értő, fejlesztő környezetben fejlődhessenek, megtapasztalják az önfeledt játék örömét, és e tevékenysége közben tapasztalatai által tanulhasson.

4.2. Kisgyermeknevelő képünk

Kisgyermeknevelőink munkáját az elhivatottság valamint az elfogadás és a hitelesség jellemzi. Tudatában van annak, hogy személyisége meghatározó és példa a gyermek és a szülő számára. Képes a partneri kapcsolat kiépítésére és így a családdal együttműködve, a gyermek életkori sajátosságait, érzelmi állapotát figyelembe véve a gyermek személyiségének kibontakoztatására. Igénye legyen a folyamatos szakmai fejlődésre a változásokra.

4.3. Gyermekképünk

Minden gyermek egy önálló személyiség, egyéni és megismételhetetlen. Fejlődésében meghatározó az első pár év hatásai, hiszen ebben a szenzitív szakaszban (0-3) ért benyomások, tapasztalatok, kötődések határozzák meg a későbbi viselkedésminták alapjait. Ezért is nagyon fontos hogy a magával hozott képessége kibontakozhasson mely alapja a személyes, meghitt kapcsolat.

4.4. Bölcsődeképünk

Fontos számunkra a jó, otthonos hangulat megteremtése mellett, a tudatos, biztonságot nyújtó légkör. Emellett a szülők igényeihez, kéréseikhez igyekszünk minél rugalmasabban alkalmazkodni, mert fontos hogy otthonosan érezze magát a család a bölcsődében. A gyermeknek a játék a legmeghatározottabb tevékenysége, hisz ez által gazdagodik érzelmileg, értelmileg ezért is fontos figyelembe venni képességeiket pillanatnyi érzelmi állapotukat, életkori sajátosságait és ennek megfelelően a teret és a fejlesztő játékokat biztosítani.

5. Bölcsődénk minőségpolitikája

Minőségpolitikánk a folyamatos minőségfejlesztés, a szakmai fejlődés, a megújulás fontos részét képezi. A bölcsőde kollektívája a családdal együttműködve teremti meg a kisgyermek számára a szeretetteljes, biztonságos, derűs légkört, mely elsősorban a gyermekek igényeit, érdekeit szolgálja, figyelembe véve a gyermek sajátosságait, egyéni igényeit.

5.1. Képzések

Szakedolgozóink amennyiben lehetőség van rá, képzésüket, továbbképzésüket elősegítjük. Motiváljuk őket arra, hogy különböző szakmai akkreditált képzéseken, előadásokon, fórumokon vegyenek részt. Intézményen belül, havi rendszerességgel szakmai beszélgetéseket tartunk, amelyek részben előre tervezettek, részben aktualitásnak megfelelőek. Emellett a bölcsődék központjában továbbképzéseken vesznek részt, kisgyermeknevelői, kreatív klub keretében. Itt szakmai előadásokat, műhelyt szerveznek. Pályakezdő kisgyermeknevelőinknek 2012 óta gyakornoki szabályzat szerint biztosítjuk szakmai fejlődésüket, de fontos az önképzés és a meglévő tudás, szakmai látókör kiszélesítése is.

5.2. Bölcsődénk hagyományai

- Mikulás
- Adventi , Luca napi vásár
- Mézeskalács sütés
- föld napja

5.3. Programjaink

- Babracadabra színház
- Kezes-lábas társulat
- Farsang
- Húsvét
- Anyák napja
- Apák napja
- gyermeknap

5.4. Csapatépítés

Számunkra nagyon fontos a csapat építése. Most már három éve minden nyáron a bölcsődén kívül találkozunk, kikapcsolódunk. Tervezzük az elkövetkező években is, amennyiben lehetőségünk nyílik rá, újbóli kirándulásokat, különböző programokat szervezni mely feltöltődést adva szakmai munkánk minőségéhez is hozzájárul.

5.5. Bölcsődénk mint képzési terület, terephely

A 2013-as évben az ELTE-TÓK BA csecsemő és kisgyermeknevelő szakképzéséről 4 hallgató érkezett hozzánk a nevelési év elején majd nyáron a Kanizsay Dorottya Eü. Szakközépiskola 9.-es tanulói. A következő évben bővült a gyakorlatukat nálunk töltő ELTE hallgatók száma plusz 4 fővel. Büszkék vagyunk és egyben kihívás a jó terephely biztosítása.

6. Igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

1997. évi XXXI.a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében Érdekképviselői Fórumot működtetünk, melynek tagjait szavazás útján választják meg a szülők. Minden gondozási egységünkben 1 szülő képviseli a gyermekeket és tartják a kapcsolatot a többi gyermek törvényes képviselőivel és a Bölcsőde részlegvezetőjével. A dolgozók jogait a Szociális munka és a 2012.-ben kiadott Újpesti Önkormányzati Etikai Kódexe védi.

7. Humánerőforrás

A gyermekek ellátását csoportszobánkét 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el.

Feladatkör	Munkakör	Fő
Szakdolgozók	Bölcsődevezető	1
	Bölcsődevezető helyettes, kisgyermeknevelő	1
	Kisgyermeknevelők	17
	Gyermekorvos *	1
Kisegítők	Szakácsnő	1
	Konyhalány	1
	Mosónő	1
	Bölcsődei dajka	4
	Házimunkás	1

* megbízási jogviszonyban

A bölcsőde orvosi feladatait gyermekgyógyász szakorvos Dr. Kálmán Mihály látja el.

8. Tárgyi feltételek

Bölcsődénk 104 férőhelyes, 4 gondozási egységen belül, 8 csoportszobában történik a gyermekek ellátása. Egységenként 2 csoportszobával és a hozzá közvetlenül kapcsolódó fürdőszoba, átadó helység valamint terasz és játszóudvar tartozik. A gyermekek életkorának megfelelő bútorzat és a nevelési- gondozási eszközök pedagógiailag célszerűen kialakítottak. Csoportszobáink alapterülete megfelelő, egységes korszerű gyermekbútorokkal berendezett. A szobák hangulata derűs, otthonos, esztétikus, évszakonkénti, ünnepekhez kapcsolódó dekorációit kisgyermeknevelőink készítik természetes anyagokból. A játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni fejlettségi szintjének valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak összeválogatva. A gyermekek szülői döntés alapján saját vagy bölcsődei ruhában tartózkodnak a szobákba, a saját pelenkáról ők gondoskodnak. A fürdőszobákban minden használati eszköz (mosdó, törölközőtartó, tükör stb.) a gyermekek önállóságra nevelését segíti. Az átadókban a színes jellel ellátott öltözőszekrények biztosítják a ruhák illetve egyéb használati tárgyak tárolását. E helyiségekben a szülők a faliújságon olvashatják el az aktuális tájékoztatásokat valamint a nevelők által megírt nevelői programot, mely évszakonként megújul. Az egységekhez kapcsolódó udvarrész a szabadban történő mozgás változatos játékeszközökkel, mozgásfejlesztőkkel biztosítjuk. Udvarrészenként a szabványnak megfelelő homokozó és medence is tartozik. Nyáron a kánikulában pancsolással tesszük elviselhetővé a meleg napokat. Bölcsődénkben lehetőség van időjárástól függően a szabadlevegőn való altatásra az egyedileg tervezett teraszon melyhez a tárgyi, ruházati feltételek biztosítottak (ágyak, levegőztető zsákok).

Intézményünkben egyéb helységek is megtalálhatóak. Rendelkezünk tornaszobával, melyben a gyermekek önfeledten mozoghatnak és különböző fejlesztő eszközöket próbálhatnak ki, mint pl. trambulin, taktilis szőnyeg, érzékelő korongok, labdafüldő, csúszda.

2010 óta só szoba használatára is lehetőség van, mely a légzőszervi megbetegedések megelőzésében, enyhítésében illetve betegségek utáni regenerálódásában segít. A délutáni órákban lehetőség van arra, hogy szüleikkel, testvéreikkel együtt vegyék igénybe a szolgáltatást. Méhecske alapítványunk segítségével valósítjuk meg programjainkat, játékeszközök beszerzését valamint só szobánk működtetését, melyet a szülők támogatásának köszönhetünk.

9. Gyermekélelmezés

A gyermekek élelmezését az 37/2014.EMMI leírtak alapján, valamint a HACCP rendszer betartásával befejező konyhánkban 1 szakácsnő és 1 konyhai kisegítő látja el. A központi előkészítő konyhából érkező friss élelmiszerekből készítik el naponta a gyermekek négyzseri és a dolgozók kétszseri étkeztetését. A gyermekek étlapjának összeállítását dietetikus, élelmezésvezető, orvos állítja össze egyéni fejlettségüknek megfelelően és az Intézményvezető, bölcsődei részlegvezetők véleményezik. Szükség esetén szakorvosi igazolás ellenében diétás étkezést is biztosítani tudunk.

10. Nevelés- Gondozás a Bölcsődében

A nevelés céltudatos, sokoldalú, folyamatos tevékenység, meghatározott célok elérése érdekében történik. Ismereteket, szokásokat, hagyományokat sajátít el a gyermek. A családi nevelést figyelembe véve, együttműködve, segítve, támogatva alakítjuk ki.

10.1. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A ránk bízott gyermekek testileg, lelkileg és szociálisan kiegyensúlyozottan fejlődjen, egy harmonikus, érett személyiség váljon belőle.

10.2. A Bölcsődei nevelés - gondozás alapelvei

Bölcsődénkben a bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott szemlélet alapján látjuk el feladatainkat, az itt megfogalmazott alapelvek elsődlegesek számunkra.

A család rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődei nevelésben prioritás a család mint mikrokörnyezet megismerése és megértése. Ez a kiindulási pont hisz a gyermek visszatükrözi a családi mintákat és így kaphatunk képet a család erősségeiről, nehézségeiről. Munkánk során arra törekszünk, hogy bizalmi kapcsolatot építsünk ki a napi kommunikáció során ezáltal tudjuk az erősségeket kihangsúlyozni és a hiányosságokat kompenzálni.

A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

Bölcsődénkben a korai intervenció szemléletének alkalmazása jelen van. Kisgyermeknevelőink ennek tudatába van és feladata, hogy a kisgyermek sajátos szükségletét figyelembe vegye és az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradásokat észlelje, felismerje és jelezze.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A család joga és kötelessége a kisgyermek nevelése.

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében. Nevelési év során alkalmat adunk, hogy tevékenyen kapcsolódjanak be a bölcsőde életébe ezáltal jobban megismerhetjük a család értékeit.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermeket egyéni és különleges és személyre szóló bánásmód illeti meg, egyedi és megismételhetetlen személyiség. Fontos hogy a bölcsődei ellátás, nevelés és gondozás során a kognitív kompetenciák fejlődését vesszük alapul valamint figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális és vallási hovatartozásra.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A kisgyermeknevelő személyisége meghatározó munkája során hiszen ezen keresztül hat a családra és a rábízott kisgyermekre. Ezért is elvárás hogy tudását szinten tartsa és gyarapítsa. Fontos, hogy elkötelezett legyen hivatása iránt, legyen kellő önismerete, hatékony és adekvát kommunikáció jellemezze.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Bölcsődénkben a fokozatos szülővel történő beszoktatás módszerét alkalmazzuk ami biztonságot ad a gyermeknek, lecsökken az elválás, leválás okozta „trauma” mértéke. Feladatunk, hogy az elvesztett biztonságát újrateremtsük melyhez elengedhetetlen a személyi és tárgyi feltétel megteremtése. Arra törekszünk, hogy a beszoktatás napjától az utolsó napjáig ugyanaz a kisgyermeknevelő gondozza és nevelje őt. Biztonságérzetét növeli a folyamatos, átlátható és jól szervezett napirend kialakítása úgy hogy az egyéni igényeit figyelembe véve stabilitást eredményez a csoport egészére.

Fokozatosság megvalósítása

Bölcsődénkben arra törekszünk, hogy a család a gyermek fokozatosan ismerje meg a bölcsődei életet. Kezdetben a felvételt nyert gyermekek szüleinek szülői tájékoztatás formájában majd a bölcsődekóstagatón a családlátogatáson majd a szülővel történő

fokozatos beszoktatás alkalmával ismerkedhetnek az intézménnyel. A családnak lehetősége van nyílt napon betekinteni mielőtt bölcsődét választ.

A fokozatosság elve és ennek megvalósulása segíti a kisgyermek alkalmazkodását és a leválást a szülőről, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermeknevelő személyisége, hitelessége és elfogadó attitűdje meghatározó a kisgyermek személyiségének fejlődéséhez. Ismernie kell az adott életkor sajátosságait és a fejlődés menetét és ha az átlagostól eltér abban az esetben is részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó nevelésben és gondozásban, valamint támogatásban.

A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. Ezért arra törekszünk, hogy minden gondozási helyzetben is nevelés folyik. A napirend szervezése, gondozás során biztosítva van a kisgyermek és nevelője közti bensőséges, intim helyzet megteremtése és ebben az interakcióban a gyermek pozitív énképét erősíthetjük.

A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

Ebben a szenzitív korai életévben alapozódnak meg a kognitív, társas érzelmi kompetenciák ezért prioritás hogy a bölcsődében erre kiemelten figyeljünk, támogassuk. A nap folyamán a napirenden belül biztosítanunk kell a kisgyermekeknek különböző tevékenységeken keresztül, hogy tapasztalatokat szerezzen, élményeket gyűjtsön ezen kompetenciák fejlődéséhez. Önálló kezdeményezéseikre visszajelzéseket adva fenntartjuk kíváncsiságát az újabb ismeretszerzésekre.

10.3. A bölcsődei nevelés fő feladatai

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Alapvető feladatunk a nevelés – gondozás a gyermekek napközbeni ellátása a szomatikus és pszichés szükségletek kielégítése. Emellett fontos, hogy a családokat támogassuk annak erősségeire építsünk és segítsük a szülői kompetenciát. Ehhez szükséges a bizalmon alapuló, kölcsönös partneri kapcsolatra való törekvés annak kialakítása.

Egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása

Nevelési feladatunk részét képezi az egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása, a testi – lelki egészség megőrzése valamint a helyes szokások megalapozása. A lelki egészség kiemelten jelentős. A beszoktatási időben és az azt követő időszakban az érzelmi jelek többségükben láthatók, de sokszor előfordul, hogy egy gyermek feszültségekkel küzd. Nekünk szakembereknek fel kell ismerjünk és oldani, segíteni kell a feldolgozásban és ezt úgy tesszük, hogy egy derűs, elfogadó légkört biztosítunk, sikerélményhez juttatjuk a gyermekeket, a játék segítségével oldhatjuk a feszültségeiket. A rendszeresség a következetes szeretet és az otthonról hozott átmeneti tárgy biztonságérzetet ad valamint biztosítjuk számukra a szabad levegőn tartózkodást és az életkorukhoz megfelelő étrendet.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A bölcsődében lehetőség van a társas kapcsolatok megtapasztalására ezen belül a tolerancia, az én érvényesítésére, az empátia gyakorlására az együttélés helyzeteire. A kisgyermeknevelő feladata a gondozás – nevelés minden helyzetében, hogy kedvet teremtsen és fenntartsa a tiszta nyelvi környezetet a mondókák, énekek és mesék beépítésével, közvetítésével. A sajátos nevelési igényű gyermeknél konkrétan akár szakember bevonásával lehet fejleszteni e területet.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A megfelelő környezet kialakításával a kisgyermeknevelő a nevelés helyzeteiben, lehetőséget teremt az élmények és tapasztalatok feldolgozásában, segíti a tájékozódást és támogatja az önálló próbálkozást és a kreativitás támogatását. Ezt bátorító, ösztönző magatartásával segíti a kisgyermek igényeihez igazodva.

10.4. A bölcsődei ellátás sajátos feltételei

Saját kisgyermeknevelő rendszer

A személyi állandóság biztosítása alapvető a gyermekellátás területén. Igyekszünk biztosítani a bölcsőde kezdésétől a jogviszony megszűnéséig, hogy lehetőleg ugyan abba a csoportba és ugyanaz a kisgyermeknevelő nevelje és gondozza. A saját kisgyermeknevelője szoktatja be és végig kíséri egyéni igényeit, a fejlődésének folyamatát és rendszeresen végzi a gyermek dokumentációját. Egy adott csoportba 6-7 gyermek tartozik egy nevelőhöz és az ölelkezési időben mikor mindketten bent vannak a csoportba akkor a saját gyermekeik nevelésére fordítják idejüket.

Tárgyi feltételek

A tárgyi feltételeket a jogszabályban és a szakmai előírásokban foglaltak alapján rendezzük be a csoportszobákat valamint a gyermekek létszáma, életkora és igényeik alapján alakítjuk ki. Pedagógiailag és biztonságilag is megfeleljen.

11. Bölcsődéink működési rendje

11.1. Gyermekcsoportok szervezése

15/1998.(IV.30.) NM rendelet szabályozza a gyermekcsoportok létszámát. Ennek értelmében 12-14 fő csoportonként, nevelőnként 5-7 gyermek, ennél magasabb nem fogadható el. Lehetőség szerint életkoronként szervezzük a csoportokat és igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, melyet a „saját kisgyermeknevelő” rendszerrel valósítunk meg. Alapvető szempont hogy a gyermeket a saját kisgyermeknevelője szoktatja, figyelemmel kíséri fejlődését, gondozza, neveli egészen az óvodába kerülésig. A sajátos nevelési igényű gyermek esetében integráltan történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg.

11.2. Napirend

A napirend szervezése a legnagyobb kihívás, feladat, hiszen több szempontot is figyelembe kell venni. Függ a korcsoport összetételéről, fejlettségétől, a gyermekek egyéni igényeitől, a csoportlétszámtól, de az időjárás és egyéb tényezők, mint pl. a nyitvatartási idő és a nevelők ehhez igazodó munkarendjétől. Mi ara törekszünk, hogy a

gyermekek igényeit, sajátosságait, életkori összetételét figyelembe véve alakítsuk ki a folyamatos, rugalmas napirendet, hiszen a csoport jó hangulatát és a gondozás nyugodt feltételeit teremtjük meg ezáltal. Megvalósításához fontos a jó szervezés, az összehangolt team munka.

11.3. A dolgozók munkarendje

A gyermekek napirendjéhez, életkori, egyéni sajátosságaihoz a bölcsőde nyitvatartási intervallumához igazodik a kisgyermeknevelők munkarendje.

12. Bölcsőde nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés- gondozás helyzetének célja, a gyermekek testi, lelki, érzelmi harmóniájának az elősegítése, ezért valamennyi helyzetben lehetőséget biztosítunk a szabad aktivitás iránti igényének kielégítésére, pillanatnyi lelkiállapotukat figyelembe véve.

12.1. Gondozás

A kisgyermek gondozása egy bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek célja az alapvető szükségletek kielégítése illetve az önállóságra való nevelés. Elvárásaink a gyermek életkorához, fejlettségéhez, pillanatnyi pszichés állapotát figyelembe véve igazodik. A bölcsődébe kerüléstől aktívan részt vesznek a folyamatokban úgy, hogy nevelője támogatását, segítségét, bátorítását folyamatosan érzik, mely aktivitási, együttműködési kedvüket növeli. A sikertelenségért nem jár elmarasztalás, inkább további biztatás, bátorítás, újbóli lehetőség felkínálása. Nagyon fontos ebben az intim helyzetben a kisgyermeknevelő hozzáállása, verbális és nonverbális kommunikációjának összhangja, elfogadó attitűdje, hiszen kihat és segíti az önfogadást a személyes és szociális kompetenciák alakulását.

12.2. Játéktevékenység

A gyermek alaptevékenysége a játék, mely által ismereteit bővíti, tapasztalatot szerez, segíti a világ megismerésében, elfogadásában. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek megteremtésével biztosítják az elmélyült, az aktív, kreatív, nyugodt játéktevékenységet. Nevelőink személyiségükkel, mint legfőbb munkaeszközükkel, tudatos nevelői magatartásukkal, mely minta a kisgyermek számára (elfogadó, hiteles, empatikus, támogató) a gyermek igényeitől függően vesznek részt a játékban. Kezdeményeznek, segítenek, támogatnak, együtt játszanak.

12.3. Tanulás

Minden olyan információ tapasztalat megszerzésének folyamata, amely magatartás módosulással jár, illetve változást idéz elő a gondolkodásban, viselkedésben. Az új információk beépülnek a gyermek ismereteibe, kiegészítik, módosítják azt. Mindezeket figyelembe véve bölcsődénkben a tanulás tevékenységbe ágyazottan történik, mely nagy mértékben utánzáson alapszik és legfontosabb irányítója a gyermek belső motivációja, személyes kíváncsisága a mindennapi élethelyzetekben (gondozás, játék, társakkal való kapcsolat, együttes tevékenység). Ennek feltétele az érzelmi biztonság megteremtése, az inger gazdag környezet, melyet igyekszünk megteremteni.

12.4. Sajátos nevelési igényű gyermek

A sajátos nevelési igényű gyermek beintegrálásához elengedhetetlen, hogy a kisgyermeknevelő a fejlesztő szakember segítségével módszereket ismerje meg és azt alkalmazza. Tudjuk hogy náluk a belső késztetésre, belső kíváncsiságukra alapozni nem lehet ezért direkter módszereket kell alkalmazni az étkezésnél, figyelem és beszédfejlesztésnél, mozgás fejlesztésnél valamint a cselekvés kivitelezésénél.

13. Kapcsolattartás a családokkal

A bölcsődei nevelés igazán akkor tud megvalósulni, hogyha a szülő és a kisgyermeknevelő között kialakul a bizalom, az összhang, hiszen így lehet a leghatékonyabban elősegíteni a kisgyermek testi, lelki és szociális fejlődését.

A tájékoztatásnak, kapcsolattartásnak több formája is van, mely hozzájárul a családi nevelés segítéséhez.

Szülői értekezlet

A leendő gyermekeink szüleinek tájékoztató jellegű, átfogó bölcsődebemutatóról add tájékoztatást a bölcsőde részlegvezetője. Ezen a napon a beszoktatás időpontjai is megbeszélésre kerül.

Nyílt nap

2019. tavaszán, áprilisban megtartottuk az első nyílt napunkat és a szülői visszajelzés alapján a következő években is kinyitjuk kapuinkat, hogy betekintést nyerjenek a családok a délelőtti folyamán a bölcsőde életébe így könnyebben döntenek gyermekük napközbeni elhelyezésükről.

Az új felvételt nyert gyermekeinknek és szüleiknek egy lehetőség még a beszoktatás megkezdése előtt, hogy megismerkedjenek a leendő kisgyermeknevelővel, a csoportszobával, a játszóudvarral, a bölcsőde környezetével és a családlátogatás időpontjait is ekkor egyeztetik.

Családlátogatás

A családlátogatásra a leendő gyermek saját és társgondozónője együtt látogatják meg a családot otthonukba, hogy így kezdjék meg az ismerkedést a gyermekkel. A kisgyermeknevelők saját készítésű ajándékokkal készülnek, a gyermek életkorát figyelembe véve. A saját környezetben egy kötetlen beszélgetés során jobban meg lehet ismerni a gyermeket, a családot, mely segíti az adaptáció folyamatát is.

Fokozatos beszoktatás

A gyermekek beszoktatása, mely szerint egy gondozónőhöz egy gyermek érkezik, ez elősegíti a gyermek igényeinek, szokásainak megismerésében és a bizalom kialakításában, ezzel segítve a fokozatosság elvének megvalósulását. A szülő jelenléte megkönnyíti az új környezet elfogadásában, valamint a szülő – gyermek - kisgyermeknevelő jó kapcsolat kialakulásában, hiszen látja a nevelő munka folyamatát, módszereit.

Szülőcsoportos beszélgetések

A nevelési éven belül 2 alkalommal, október végén és áprilisi hónapban zajlik. Célja a családi nevelés segítése. A tematikus beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. A partner kapcsolatot segíti, a szülő kompetenciáját erősíti a nehézségek megbeszélése mellett a fejlődés pozitívumainak megosztása is.

Mindennapi beszélgetések

A szülő érkezéskor a kisgyermeknevelő hazaadáskor nyújt információt a gyermek hangulatáról, étvágyáról, alvásáról, étkezéséről stb. Fontos a kölcsönös tájékoztatás mindkét esetben, ez is növeli a bizalmon alapuló partnerkapcsolatot.

Egyéni beszélgetések

Kezdeményezheti a szülő, kisgyermeknevelő valamint a bölcsődei részlegvezető nevelési problémák, nehézségek esetén. a beszélgetés során a gyermek felügyeletét biztosítjuk.

Családi füzet

A tájékoztatást a szülő felé a kisgyermeknevelő végzi a bölcsődei életről, eseményekről, programokról valamint havonta a gyermek fejlődéséről, pozitív változásairól ír.

Hirdetőtábla, Honlap

Az átadói helységekben a szülők a faliújságon, hirdetőtáblán olvashatják el az aktuális tájékoztatásokat valamint a nevelők által megírt nevelői programot, mely évszakonként megújul. Honlapunkon minden leendő bölcsődés gyermekünk szülei tájékozódhat, hasznos információkról olvashat.

14. Gyermekről vezetett dokumentáció

Gyermekegészségügyi törzslap

Védőnő gondoskodik a kitöltéséről, a szülő a beszoktatás napjára hozza magával. A kisgyermeknevelő ebben végzi a testi fejlődés nyomonkövetését.

Fejlődési napló

A kisgyermeknevelők dokumentálják a gyermekek értelmi, érzelmi fejlődését és annak változásait.

Családi füzet

A szülőket havi rendszerességgel beírás formájában tájékoztatja a szülőket a gyermekük fejlődéséről és a későbbiekben emlékként szolgál a bölcsődei életről.

Csoportnapló

Naponta vezetik a kisgyermeknevelők délelőtti és délutáni váltásban. Napi eseményeket, étrendet, névsort, szakmai tevékenységet, levegőn való tartózkodást tényét. Fontos a pontos vezetése mert a napi jelentés a KENYSZI rendszerében rögzítettekkel meg kell egyeznie.

15. Kapcsolataink

Intézményen belüli kapcsolataink nagyon fontosak emberileg és szakmailag egyaránt ezért havonta szakmai beszélgetéseket tartunk, több alkalommal csoportvezetői megbeszéléseket és probléma, nehézség felmerülése esetén esetmegbeszéléseket.

Rendszeres kapcsolatban vagyunk Intézményvezetőnkkel, Szaktanácsadóinkkal, hiszen szakmailag, emberileg is biztos támpontok számunkra, valamint a többi bölcsődevezető kollégával is havonta vezetői értekezletek formájában is találkozunk.

15.1. Jelzőrendszerrel való együttműködés

Jelzési kötelezettségünk van a Gyermekjóléti központ felé ha észleljük hogy a gyermeket bántalmazzák (lelki, fizikai) , ha az elhanyagolás jeleit tapasztaljuk, hisz a gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a családsegítővel, védőnővel, pedagógiai szakvéleményt írunk az Intézmény kérésére. Szükség esetén a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 2.F Szakértői bizottság Tagintézményével is együttműködünk.

Egyéb szervezetekkel is kapcsolatban állunk és tagjai vagyunk, a Bölcsődei Egyesület (2fő) és a BDDSZ-szel (15fő) is.

Kapcsolataink tovább bővült az ELTE-TÓK, a Károli Gáspár Egyetem valamint a Pannon Kincstár humán szakképző képző intézményekkel hiszen 2013-óta gyakorló területet biztosítunk tanulóik számára.

16. Szakmai célkitűzések, kiemelt feladatok

Kiemelt feladatunk a családi nevelés segítése, a család és bölcsőde közti partnerkapcsolat ezzel is támogatjuk a gyermekek egészséges személyiségfejlődését, szocializációját. Ebben a rohanó, felgyorsult világban minden nagyléptekben változik, és ez magával hozza a család változását is. Új szükségletek, igények merülnek fel és ebből adódóan az intézményeknek, akik családdal kapcsolatba kerülnek, változniuk, változtatniuk kell. A bölcsődékben létrejövő változások a szakmai értékek megtartása mellett lehetnek hatékonyak, figyelembe véve a társadalom legkisebb egységének igényeit, az általuk nevelt gyermekek egyéni szükségleteit, ezzel biztosítva testi, lelki fejlődésüket. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a szülők kisebb- nagyobb részben bizonytalanok gyermekük nevelése terén. Sok bennük a kétség, kérdés a szokáskialakítás, a rendszeres, stabil napirend kialakítása, konfliktusok kezelése stb. terén. Hosszabb ideje a szakmában dolgozó nevelők is tapasztalják, hogy a mai kisgyermekek mások, mint 15 évvel ezelőtt mely a mai világunk gyors változásának is köszönhető. Ezen fenti tapasztalatok és gondolatok késztetnek bennünket arra, hogy elsődleges és kiemelt célunk a családokkal való még hatékonyabb együttműködés hiszen erre is épül nevelő munkánk. Ehhez eszközül használjuk a személyes és csoportos beszélgetéseket, a szülővel történő fokozatos beszoktatás, a közös programokat és minden olyan tevékenységet, amely a gyermekekért történik. Lényeges feltételnek tartjuk a korrekt partneri együttműködést, az őszinte, hiteles, etikailag megfelelő, személyiségi jogok tiszteletben tartásával való kommunikációt.

Ezért is fogalmazódott meg és a szülői igényeket is figyelembe véve az az elhatározás, hogy a szülők, családoknak nevelési eszközök terén illetve a gyermeknevelés terén mankót, segítséget kapjanak és mi ezt egy tájékoztatás, szülői beszélgetés formájában szeretnénk megvalósítani. Nagy kihívás szakmailag, de az elkövetkezendő 4 évben célként tűztük ki.

Kiemelten fontos, hogy szakmailag egységesen, magasabb színvonalon történjen a gyermekellátás és ehhez szükséges, hogy szakmai továbbképzéseken vegyünk részt, házi továbbképzéseink is tudatosan felépített legyen és önképezzük magunkat.

Fontos feladatunk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásának segítése, fejlődésük elősegítése, a szülők támogatása technikai, segítő tanácsok terén. Tudjuk, hogy

náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, direkter kell részt venni benne, belső motivációjukra, kíváncsiságukra kevésbé lehet építeni. Fontos hogy ehhez kapcsolódó képzéseken is részt vegyünk a folyamatos szakmai fejlődés érdekében. További céljaink közt szerepel pályakezdő kisgyermeknevelőink beilleszkedésén túl szakmai elvárásainkat, szokás rendszerünket mihamarabb elsajátítsák, gyakornoki rendszerben segítsük szakmai fejlődésüket.

Bölcsődénk gyakorlati terephelyként is funkcionál. Az ELTE- TÓK és a Károli Gáspár egyetem nappali tagozatos csecsemő és kisgyermeknevelő BA képzéséről fogadunk hallgatókat, akik a tanulmányaik során a gyakorlati idejüket nálunk töltik, valamint a Pannon Kincstár humán szakképző képzéséről végzős hallgatók gyakorlati vizsgájukat teljesítették. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy szakmai tudásunk jó, hiszen sikeres vizsgát tett minden hallgató. Nagy feladat és felelősség hiszen a képzőintézmények igényei folyamatosan nőnek a tematika alapján is egyre gyakorlatorientáltabb a képzés egyre több és hosszabb időt töltenek a bölcsődében. Számunkra ez kihívás, szakmai megmérettetés, hiszen tanúbizonyságot kell adnunk elhivatottságunkról, tudásunkról és rajtunk is múlhat, hogy a hallgató a leendő kisgyermeknevelő ténylegesen a pályán marad. Érzelmileg, erkölcsileg is támaszt kell nyújtanunk kompetenciájuk fejlesztése mellett. Feladatunk a hatékony terepgyakorlat biztosítása, a hallgatók elméleti ismereteinek gyakorlatba történő integrálásának támogatása. „ Hiszen a tereptanár a szakma kapujának őre” és a közösen végzett tevékenységből a hallgató mellett ő is profitálhat.

A kiemelt szakmai feladatok, szakmai célkitűzések megvalósításához elengedhetetlenül szükséges a jó nevelői légkör, a kisgyermeknevelők mentális egészsége. Bölcsődevezetőként feladatom és célkitűzésem hogy a kollégáimmal team munkában, véleményükre építve hozzak döntést a szakmai ellátásra vonatkozóan. A közös munka hatékonyabb lehet, ha bölcsődén belüli és kívüli csapatépítést szervezek, szervezünk. Tervem közt szerepel e cél megvalósítása mert a személyes kapcsolatok javulásával a munkahelyi légkör és ezáltal a kisgyermekellátás minősége is javul.

17.Szakmai programunk alapidokumentumai

17.1 Jogsabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye
- 1991.évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban kelt egyezmény kihirdetéséről,
- 1997.évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 1992.évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról.
- 1992.évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény).
- 235/1997. (XII.17) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgáltatások és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 257/2000 (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 1/2000.(1.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 90/2003.(VII.30.) FVM - ESzCsM együttes rendelet az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer higiéniai feltételeiről
- A bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II.19.) SzMM utasítás.
- Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő - testületének 23/2010

(VIII.23.) számú rendelete, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások formáiról, azok igénybevételeéről, valamint a fizetendő térítési díjról.

17.2 Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja.
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai 2009.
- A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. 2007.
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei 2001.
- Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. 1979
- Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. 1982
- Gyermek napközbeni ellátása. 2007.
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél. 1997.
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. 2003
- Napközbeni gyermekellátás Európában. Az Európa Tanács ajánlásai. Kézirat.
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. 1982.
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához. 1989.
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai SZMI Bp,2009.

17.3 Intézményi szabályzatok

Felvételi szabályzat

Érdekképviseleti fórum szabályzat

18. Mellékletek

1. Megállapodás minta
2. Házirend

19. Zárszó

Szakmai programunkban arra törekszünk, hogy az országos alapprogram és újpest szakmai értékei mentén a gyermekek életkori sajátosságait, képességeiket figyelembe véve biztosítani tudjuk sokirányú fejlődésüket, személyiségük kibontakozását. Bölcsődés koruk végére érett, életigenlő, önálló, óvodaérett kisgyermeket nevelünk a családdal szorosan együttműködve.

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Program hatálya: 2019.....-tól

Módosítása a 15/1998.NM rendelet alapján történik.

Aktualizálása, felülvizsgálata folyamatos.

Munkásotthon bölcsőde bélyegzőjének lenyomata:

Bölcsődevezető aláírása:

Janiné Fischel Tímea

Bölcsődevezető